

Llei de canvi climàtic: una eina contra la crisi del coronavirus

«L'escalfament global i la destrucció dels ecosistemes són un dels principals reptes del segle XXI i la crisi del coronavirus ens hauria de fer repensar com hi donem resposta»

La comunitat científica no té cap dubte sobre la relació existent entre el canvi climàtic i la destrucció d'ecosistemes i l'increment del risc de pandèmies. Ho va alertar l'Organització Mundial de la Salut l'any 2018. No obstant això, els governs continuen sense voler aplicar les mesures necessàries per fer front a l'emergència climàtica, incapaços d'entendre que la salut del planeta i la nostra estan estretament lligades.

És obvi que actuar-hi decididament és, alhora, actuar contra un model econòmic global que genera pobresa i desigualtat. Per això, en aquest moment històric, necessitem, més que mai, una resposta ecològica i social a la crisi de la Covid-19. I no cal que inventem res de nou, simplement hauríem d'aplicar el que diu la legislació vigent.

Fet i fet, des de fa tres anys, el Govern de la Generalitat disposa d'una eina normativa per fer front en clau ecosocial a la crisi de la Covid-19. És la Llei de canvi climàtic, un dels cavalls de batalla de la legislatura del Conseller de Territori Josep Rull, que avui resta en un calaix. L'actual conseller, Damià Calvet, ha prioritzat les "Declaracions d'Emergència Climàtica", més simbòliques que efectives, abans que desenvolupar una llei que és pionera en l'àmbit europeu.

L'abandó de la perspectiva climàtica és alarmant. Difícilment la nova normalitat serà diferent de la que teníem si la taula per a la reconstrucció social i econòmica postcovid del Govern no fa seves moltes de les mesures sectorials incloses en aquesta llei. Una eina per bastir un pla de xoc ecosocial a la darrera crisi del capitalisme desfermada per la Covid-19.

Sense anar més lluny, l'objectiu compartit globalment d'arribar a un model neutre en emissions de carboni per al 2050, cada dia és més complicat d'assolir. Per revertir aquesta situació, la conselleria hauria de disposar abans d'acabar l'any dels pressupostos de carboni, és a dir, el nostre full de ruta per reduir les emissions per sectors i territoris i planificar, no només en clau econòmica, la reconversió del model productiu atenent a les necessitats i a la vulnerabilitat al canvi climàtic.

Òbviament això requereix d'una governança transversal, entre departaments i en coordinació amb experts i entitats, i abandonar la creença que el canvi climàtic és exclusiu de la Conselleria de Territori. Per fer-ho possible, la llei preveu una comissió interdepartamental, una taula social i un comitè d'experts que, si bé han estat creats, tres anys després encara no han presentat cap proposta substancial.

De forma urgent, són necessàries dues lleis que actualment es troben bloquejades. La primera és la de prevenció dels residus i ús eficient dels recursos. La segona és la llei de transició energètica, imprescindible per fer efectiu l'objectiu fixat d'assolir el 100% de producció d'energia renovable l'any 2050 i capgirar el model energètic per afavorir l'autoconsum i la generació distribuïda. Una brúixola per sortir de l'oligopoli actual i garantir el dret a l'accés a l'energia com a bé comú.

Amb la crisi sanitària de la Covid-19 hem pogut veure les conseqüències d'un model de producció deslocalitzat i allunyat de les consumidores. Per això, la voluntat d'impulsar els petits

productors agrícoles i ramaders i les empreses i cooperatives ecològiques pot anar de la mà de la implantació d'un sistema d'ecoetiquetatge i avaluació de la petjada de carboni de productes, tal com també preveu la Llei de canvi climàtic. Aquesta mesura incentivaria el comerç responsable i de proximitat i seria cabdal per ajudar aquests petits productors.

Alhora, la reconstrucció postcovid és una oportunitat per reduir l'ús de transport privat, responsable de més del 30% de les emissions de CO₂, i tendir cap a un model de mobilitat col·lectiva, pública i intermodal, que faci les ciutats més segures i més respirables i garanteixi el dret a la mobilitat arreu del territori. Però això és incompatible amb perpetuar un model de construcció de noves infraestructures, com la C-32 o la C-58.

També són incompatibles els projectes d'ampliació del port i l'aeroport de Barcelona, la urbanització continuada del litoral o uns jocs olímpics d'hivern al Pirineu, un territori que necessita alternatives econòmiques a un model de desenvolupament caduc. És aquí justament on la creació de l'Agència de la Natura i l'aprovació de la Llei de biodiversitat poden contribuir decididament a un canvi de model econòmic postcovid.

Aquestes mesures s'haurien de finançar amb el Fons Climàtic, que es nodreix principalment de tres impostos: el de les emissions de CO₂ dels vehicles de tracció mecànica, modificat amb els darrers pressupostos i ara suspès, el de les emissions de les activitats econòmiques i el de les dels grans vaixells. Aquests darrers ni tan sols s'han desenvolupat. Amb tot, difícilment avançarem cap a una "nova normalitat" més saludable.

L'escalfament global i la destrucció dels ecosistemes són un dels principals reptes del segle XXI i la crisi del coronavirus ens hauria de fer repensar com hi donem resposta. Les velles formes de fer política, curterministes i allunyades de la realitat ambiental, ja no serveixen. Ara, més que mai, cal una aposta decidida per un pla de xoc social i ecològic que rescati a les persones i al clima, que canviï el model productiu i ens faci menys vulnerables en el futur. És l'hora d'una economia plural i transformadora que reivindiqui el sosteniment de la vida des de la col·lectivitat.